

Ajuntament

Districte de Nou Barris

Direcció de Serveis a les Persones i al Territori

Pt. Major de Nou Barris, 1
08042 Barcelona
93.291.68.00
www.bcn.cat/noubarris

ACTA DEL CONSELL SECTORIAL DE FEMINISMES I LGTIB DEL DISTRICTE DE NOU BARRIS

Data: 12 de desembre de 2018

Lloc: sala d'actes del Districte de Nou Barris

Hora: 19 h

Presideix:

Carolina Recio Cáceres, consellera de Feminismes i LGTBI del Districte

Assistents:

- Francisco López Ribera, Conseller del grup municipal PPC
- Noemí Martín Peña, consellera del grup municipal Ciutadans
- Lorena Checa Jiménez, consellera del grup municipal PDeCAT
- Montserrat Cuspinera, d'ERC
- Ruth Capdevila Mayà, secretària tècnica del Circuit Barcelona contra la violència masclista.
- Guillem Encabo, tècnic de Prevenció del Districte de Nou Barris.
- Ma Rosa Micás Estalayo, de l'associació Acció contra la violència domèstica.
- Ma. Dolores Millán, a títol individual
- Mirta Manzetti, La Indomable
- Pilar Murteira, Ass. Amb Cor de Dona de Zona Nord
- Encarna Luna, Ass. Amb Cor de Dona de Zona Nord
- Charo Hortet, El Torrent de Zona Nord
- Georgina Navarro, ASENDI NB
- Mayte Ruiz, ASENDI NB
- Pilar Castillo, ASENDI NB
- Irene Redón Gómez, AVV Renfe-Meridiana
- Meritxell González, Bemen-3
- Sandra Bretó, Bemen-3
- Alexandra Weikert, Bemen-3
- Héctor Halcón, Bemen 3
- Nomeí Ayora, a títol individual

Secretària:

Àngela Santos Solís

Desenvolupament de la sessió

1r. Aprovació de l'acta anterior i presentació de l'ordre del dia a càrrec de la presidenta del Consell, Carolina Recio.

S'aprova l'acta sense cap esmena.

La presidenta del Consell presenta l'ordre del dia.

Presenta a Ruth Capdevila, secretària tècnica del Circuit Barcelona contra la violència masclista que informará al consell sobre l'actualitat del Circuit Territorial de Nou Barris.

Així mateix, presenta a Guillem Encabo el qual presentarà el projecte de prevenció de la violència masclista a la Zona Nord.

I finalment presenta al grup d'alumnat del grau d'Animació i Turisme Laboratori del Bemem-3 que parlaran sobre el projecte Diawar, *Yo soy Mía*, juntament amb el professor Héctor Halcón.

2n. Circuit Territori contra la Violència Masclista en l'actualitat.

Comença la seva intervenció comentant que partint de la llei 5/2008 de 24 d'abril del dret de les dones a erradicar la violència masclista, en la qual es defineix què és violència masclista: és la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Parla dels quatre tipus de violència, la violència física és la que més s'atén i és més visible en canvi la psicològica és la que més es dona i la que menys s'atén perquè costa més identificar.

Aquesta llei també planteja a l'àmbit on es pot produir aquesta violència, àmbit de parella, familiar, laboral o comunitari.

La violència masclista està considerada com un problema de salut mundial per la OMS.

Per aterrar les dades a nivell de Catalunya i de Barcelona podem veure les dades de l'enquesta de violència masclista realitzada al 2016. La victimització de les dones per part de no parelles, ex-parelles i parelles actuals, a Barcelona suposa al voltant de 265.000 dones que han patit un fet molt greu al llarg de la seva vida. Si es traspassa a districtes, a Nou Barris són 57.316 dones les que han patit com a mínim un fet de violència masclista al llarg de tota la seva vida; i l'últim any 15.036 dones.

El fet molt greu per part de no parelles, ex-parelles i/o parelles, els fets considerats com: amenaces amb represàlies, emportar-se els/les fills/es, propostes de millora a canvi de favors sexuals, tocaments amb amenaces o violència, violacions, intents de violació i agressions físiques violentes, a Nou Barris van ser 2.122 dones les que ho van patir.

De la llei es desprèn un protocol marc per una intervenció coordinada contra la violència masclista, que es desplega per tot el territori de Catalunya, per abordar aquestes violències. Es parteix de la Comissió Nacional, formada per l'Alt Pirineu i Aran, Demarcació de Girona, Comarques de Lleida, Camp de Tarragona, Catalunya Central i Terres de l'Ebre. Barcelona és especial perquè té la Carta Municipal.

Aquesta Comissió Nacional té una sèrie d'objectiu entre aquests: incrementar la coordinació interprofessional, promoure la prevenció de la violència, evitar la victimització secundària, avançar i innovar a partir de l'anàlisi i la reflexió per millorar els models d'intervenció.

En aquesta línia es crea al 2001 el Circuit Barcelona contra la violència vers les dones, per coordinar-se entre els professionals per poder abordar aquesta problemàtica i veure les dificultats i manca de recursos que hi havia en aquell moment. Al 2016 es fa una avaluació del circuit, s'atura per reflexionar i tirar endavant.

Actualment està format per una Direcció: l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona, d'aquí penja la Comissió Tècnica de Coordinació (taula de professionals i responsables) i els 10 Circuits Territorials (taules de professionals de districte –una persona per dte.-), entre la Direcció i aquests darrers la Secretaria tècnica (Consorci Sanitari i Ajuntament –Dep. Feminismes i Lgtbi-). De la Comissió Tècnica de Coordinació penja la Subcomissions sectorials i dels del deu Circuits Territorials la Taula de referents territorials.

Arrel de l'Avaluació de tot el Circuit de Barcelona es detecta que manca un suport i implicació institucional, que no hi ha un organigrama clar del circuit, que calen persones referents del territori i de serveis, que cal articular entitats professionalitzades dins del circuit, ampliar els perfils de dones ateses i revisar els objectius.

En quan a recursos implicats generalistes i específics:

- A nivell d'Ajuntament de Barcelona, estan implicats la Regidoria de Feminismes i Lgtbi, IMSS, Àrea de Drets Socials, Dir. de Serveis a les Persones i Territoris, Seguretat i Prevenció. I de serveis: PIAD, SAH, SARA, CMAU-VM, ABITS, CSS, EAIA, CUESB, GUB i tècniques de Feminismes i Lgtbi.
- A nivell de Consorcis Ajuntament i Generalitat Catalunya, estan implicats Consorci Sanitari de Barcelona, Consorci de Serveis Socials de Barcelona, Consorci d'Educació de Barcelona. I de serveis: Hospitals, CAP, CUAP, CSMA/CSMIJ, CAS, ASSIR, SEM, ASPB, EAP, pisos pont, casa acollida, pisos per treballadores sexual.
- Generalitat de Catalunya, estan implicats l'ICD, Dep. de Justícia, Dep. d'Interior. I serveis oficina d'ICD, OAVD, SOJ i Mossos d'Esquadra-GAV.
- Govern Espanyol, està implicada la Delegació de Govern a Catalunya, i com a servei la Unidad de coordinación contra la violencia sobre la mujer.
- Consell de Dones de Barcelona, estan implicades entitats i con servei el d'Atenció a les Entitats.

Als circuit territorials estan convocades les persones representants dels serveis de l'Ajuntament de Barcelona i de Consorcis.

L'estructura i organització del Circuit Barcelona està formada per dos àmbits, un de ciutat i un de districte. A l'àmbit de ciutat es troba la Mesa Institucional (àmbit polític, formada per l'Alcaldia, secretàries/s de les diferents institucions), el Grup Motor, la Comissió Tècnica Plenària (àmbit tècnic) i a l'àmbit de districte els deu circuit territorial i la taula de referents territorials (àmbit tècnic). Cada òrgan té una sèrie de funcions.

Destacar dels Circuits Territorials que és són espais professional tècnics de diàleg, discussió i coordinació i avaluació dels serveis intervenen en l'àmbit de la violència masclista a nivell de Dte. Tenen autonomia en la presa de decisions a nivell de districte dins el marc del CVM-BCN. Dues persones co-lideren el circuit, una per part de l'Ajuntament i una de l'àmbit de Salut del Territori.

Els objectius generals dels circuits són a nivell de prevenció elaborar un pla integral contra la les violències masclistes; a nivell de detecció, augmentar els índex globals de detecció; a nivell d'atenció coordinar l'atenció a través del protocol d'actuació interprofessional i finalment a nivell de recuperació i reparació, reforçar les estratègies de reparació del dany.

Les propostes de treball als circuits són les següents:

- Garantir l'atenció integral a dones amb problemàtiques múltiples, dones migrades, persones de col·lectius LGTBI, fills i filles de dones afectades per violència masclista, homes que exerceixen violència masclista.
- Millorar la cobertura dels àmbits, violència masclista als àmbits familiar, laboral i comunitari.
- Articular la participació de les Entitats als Circuits Territorials.
- Implementar un programa ampli de formació permanent pels professionals del Circuit.
- Desenvolupament de projectes específics en violència masclista per les institucions membres i la seva articulació dins del Circuit.

Concretament, al Circuit Territorial de Nou Barris durant el 2018, s'ha creat una plataforma de treball en xarxa: Drive, també creació de document de derivació i coordinació interdepartamental. Formació en RVD-BCN i obligatorietat a nivell municipal de la seva utilització per valorar el risc i ampliar-lo a salut, així com formació en protecció de dades. Participació d'entitats al Circuit. Treball de casos pràctics, etc.

S'obre espai preguntes/debat:

A la pregunta sobre la incorporació de les entitats als circuits territorials, respon la secretària tècnica que està pendent de la redacció del reglament per part de la comissió per l'Abordatge de la Violència Masclista formada per entitats de ciutat i tècniques. El circuit està a l'espera que entrin les entitats.

També es comenta que quan es farà una enquesta sobre violència masclista a les persones amb discapacitat. És un repte que es té com a Circuit de Barcelona i haurem d'acabar amb un protocol i que s'hauria d'incorporar.

3. Presentació del projecte de Prevenció de la Violència Masclista a la Zona Nord del Servei de Suport a les Comunitats de Veïns i Veïnes i l'Espai Públic de Nou Barris

El tècnic de prevenció del Districte de Nou, comença recalcant que no és un nou projecte, si no es vol resoldre una nova problemàtica d'un servei que hi ha a la Zona Nord i que amplia el projecte que estan portant a terme actualment Servei de Suport a les Comunitats de Veïns i Veïnes i l'Espai Públic de Nou Barris a la Zona Nord que porta deu anys.

La seva feina comença quan tanquen la resta de serveis, que tenen un horari limitat de dilluns a divendres i fins a les 17h, sí que tenen un servei més ampli Mosso i GUB, però hi ha una mancança d'efectius.

En aquests deu anys ha canviat la tipologia de la problemàtica d'aquesta zona, per la crisi per exemple. El servei es va transformar en un servei de detecció, sense renunciar a la carregar inicial amb les singularitats de les problemàtiques. I comença a enfortir-se una línia d'acompanyar a una sèrie de persones que estan fora del circuit. Fa uns anys va sorgir una nova preocupació, van detectar que es donaven més casos de violència masclista. Hi ha

un índex molt elevat de casos de violència masclista, a part de situació social i familiar complicades. Arrel d'aquesta observació va sorgir treballar cap aquesta nova problemàtica. Es va comprovar prèviament i va ser evident. Alguns eren atesos pels serveis, d'altres no; però el que es planteja és com millorar i complementar els serveis que l'aborden.

Es van formar prèviament amb el Servei d'Atenció als Homes (SAH), per conèixer les arrels masclistes d'aquesta zona. També les persones d'aquest servei han estat assessorades pel SAH. Quan van parlar de casos dins de les sessions van observar que és un problema que no només avarca als homes si no que també s'ha de treballar amb les dones i les famílies en conjunt.

La primera pregunta és si aquest home, dona o família s'està intervenint des de Serveis Socials, saber si les dones estan patint violència masclista i si no s'està intervenint què és el que ha fallat.

Els primers que es troben a un problema de violència masclista són el veïnat, després el servei d'Espai Públic que està in situ, la GUB i Mossos tenen pocs efectius. El veïnat no sap con vehicular aquesta problemàtica i es necessita un servei especialitzat i complementari als altres serveis que a més d'abordar els casos, faci seguiment, suport, ajudar, acompanyament i si cal derivar als serveis més específics, mai els substitueix.

L'objectiu general d'aquest projecte és doble, per una banda enfortir i millorar la tasca que ja fa el Servei de Suport a les Comunitats de Veïns i Veïnes i Espai Públic de ZN en l'àmbit d'intervenció dels casos de violència masclista i així esdevenir un servei de referència primera on professionals i veïns puguin dipositar la preocupació detectada quan els casos encara son incipients. I per altra banda aprofitar la seva tasca per poder abordar alguns dels dèficits assenyalats i esdevenir un complement adient al actual circuit contra la violència masclista del territori en aquells casos on calgui aquesta intervenció complementària.

El que és novetat és el reconeixement d'aquest servei, que no és formal.

Volen treballar amb el personal tècnic com treballar els casos sense demanda, creuem que sí que la prevenció vol dir treballar d'aquesta forma. La manera de treballar és diferent, si es veu una persona que té indicis de patir violència masclista, el servei pot incidir en la seva problemàtica.

El servei està compost per sis professionals, actualment s'ha de realitzar una nova licitació per dos anys. Són un suport especialitzat, a més contractaran a la Gemma Altell, psicòloga clínica amb molta experiència en violència masclista, per supervisar la intervenció de l'equip.

Començarà aquest projecte pilot a meitat de gener del 2019. La Intervenció serà durant tot l'any 2019 per recollir dades, valorar.

La idea és que aquest servei vagi a més, i ha moltes dones dins del Districte de Nou Barris que pateixen violència masclista, que tenen dificultats estructurals, familiars, personals, molt grans que fan que fracassin dins de la intervenció més formalitzada, i surten dels circuits.

La percepció que té és que sigui un servei que es pugui generalitzar o ampliar a la resta del territori de Nou Barris. Actualment aquest servei actualment està a Verdum i a la Zona Nord; però la focalització de la violència masclista de moment només a Zona Nord.

S'obre espai de preguntes/debat:

A la pregunta de si detectem una persona a Zona Nord que pateix violència masclista com la podem derivar a aquest servei, comenta que ha de passar el filtre del tècnic de Prevenció directament, ell analitzarà les dades d'aquesta persona i veurà si es pot derivar o no. Però com és un servei tant arrelat al territori de Zona Nord, fa que qualsevol persona pot adreçar-se també directament amb ells, ja que els trobaran allà.

La voluntat de l'equip de govern actual és ampliar el servei de suport a les comunitats, quan al barri de Verdum estigui més consolidat començaran a treballar les violències masclistes. En Turó també es va fer una intervenció, però és diferent perquè va dirigit a la resolució de conflictes més d'àmbit general. D'acord als diagnòstics que es fan a la zona llavors es valora d'implementar-lo en el moment o més endavant també considerant els recursos econòmics. Però no vol dir que la resta de barris estiguin desatesos, res al contrari, estan atesos amb d'altres recursos.

També es parla de que s'ha de fer prevenció a l'àmbit educatiu, amb els joves perquè no es reproduïxin conductes masclistes, abusives i que entenguin les relacions interpersonals d'altra manera. Per exemple la campanya d'aquest any del 25/N, "El futur no es masclista", va en aquesta línia.

4. Projecte de l'alumnat del grau d'Animació i Turisme del centre educatiu Bemem 3, és una performance sobre el maltractament que ha rebut la dona al llarg de la història: DIAWAR, Yo soy Mía

Volem, amb aquesta obra, sensibilitzar sobre el maltractament que s'exerceix cap a les dones.

L'obra s'estructura en diverses escenes en diferents èpoques, la primera és el seu naixement, després en el Neolític, època medieval, renaixentista i escenes més del temps actual amb maltractament psicològic i físic. No té diàleg però sí una veu en off.

Arrel d'aquesta obra han pensat en iniciar aquest any un nou projecte, basat en unitats didàctiques. Agafant escenes d'aquesta obra i fer de cada una petites unitats didàctiques i portar-la al món escolar i instituts o centres que treballi l'educació i treballar a fons el tema de la violència masclista vers les dones. Una d'aquestes unitats és projectar l'escena i crear debat.

El desenvolupament del projecte està centrat en tres idees. Una, fer l'obra directament en el centre o espai, l'altra treballar per unitats com s'ha esmentat i l'última combinar el teatre amb audiovisuals, les/els actrius/actors que participen a l'obra interactuen amb el públic, el qual pot ficar-se dins de la situació (teatre de l'oprimit) i opinar.

S'obre espai de preguntes/debat:

És un projecte treballat dins de les aules, i té molt potencial i es pot continuar treballant amb aquestes/s alumnes.

Actualment estan en la fase de remodelar l'obra escènica, ficar escenes més dures, segurament sobre la trata de dones; així com ampliar el tema de religió i dona, i treballar els micromasclismes.

A la pregunta de si tenen alguna necessitat, comenten que necessiten un espai escènic per poder transformar l'obra de teatre i traspasar-la del teatre al vídeo.

També volen col·laborar amb d'altres entitats, crear sinergies i xarxa. Surten diversos recursos: la Casa dels Oficis, Ateneu de Fabricació, Sala d'actes del Centre Cívic de Zona Nord, La Meri Production (pel tema del vídeo), al Casal de Joves de Prosperitat hi ha un espai, que gestiona Teatre Acció, on es pot assajar, representar i es poden donar a conèixer. També es comenta que des del Consorci d'Educació serà obligatori als IES els projectes d'Aprenentatge Servei, que després repercuteix en la comunitat.

La sortida d'aquestes alumnes és treballar de dinamitzadores no d'actrius.

PRECS I PREGUNTES

Els comentaris i preguntes de les assistents estan incorporats als diversos punts tractats.

Es tanca la sessió a les 19:45h

La secretària del Consell Sectorial

Àngela Santos Solís

